

Nrő. 41. és 42.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Kedden December 11-dik napján, 1810-ik
esztendőben.

B é t s.

A' Hiller magyar gyalog regementjének egyik fő Strázsamesterét *Del Rio Jósefet*, a' Mária Terézia vitézi Rendjének kis keresztes vitézet, a' múlt háborúban mutatott megkülönböztetett vitézi bátorságára való tekintetből, mind két nemen lévő törvényes gyermekivel egyetemben, maga örökös tartományiban Bároságra emelni méltoztatott Fels. Urunk. — Nem régiben az a' derék Cs.K.Kapitány *Magdeburg* meghalálozott, a' ki a' múlt esztendőnek Május hólnapjában, a' Bécs városa alatt történt véres verekedés alkalmatosságával, a' Frantziáknak Lobau mellett készített hidjokra egy tüzes tutajt, vagy szálhajót bocsátván le a' Duna vizére azt öszverontotta, melly

miatt sem előre sem hátra nem mehetek a' Frantzia hadi seregek. Ennek a' 27 esztendőös vitéz embernek halálát méltán lehet fájlalni, a' ki ha meg élhetett volna, igen hasznos tagja lehetett volna a' Cs. Kir. Armádiának.

A' múlt 1809-ik esztendőben, Mártzius 31-ik napján költ, és Aprilis 17-ik napján Eő Cs. Kir. Felsége parantsolatjára közönségessé tetetett kegyelmes végzéséhez képest, minden Rénusi Szövetségébéli Státusoknak Austriai Birodalomban lévő ingó és ingatlan jószágaik, a' visszazonozás útján, sequestrum alá rekesztettek. — De minekutánna a' Fels. Frantzia Császár, a' múlt Augustus 30-ik napján költ végzése szerint minden Austriai jobbágyoknak Rénusi szövetséges Státusokban lévő ingatlan és ingó birtokaik a' sequestrum alól felszabaditattak volna, Eő Cs. Kir. Felségének a' múlt November 22-ik napján kiadott kegyelmes parantsolatjához képest, a' Rénusi szövetséges Státusbéli jobbágyoknak birtokaik is feloldoztattak azon tilalom alól, a' melly alá rekesztettek vala.

Magyar Ország.

Néhai *B. Alvinczy József* Cs. Kir. Feldmarsalnak haláláról, 's pompás eltemettetéséről a' Magy. Kurir tisztelt olvasóit, ezen újság leveleinknek két utólsóbb darabjában tudósítottuk, most már, azt hozván magával a' rend, és az olvasó Publicum várakozása, az ő hasznos életének historiaját is röviden le irjuk. Ez a' meg bóldogúlt héros, kiben virágzó familiája lenni meg szünt, Erdély Országi születésü vólt, 1749-ben kezdett a' Cs. Kir. Armádiánál szolgálni, a' melly idő pont-

jától fogva minden Austriai terhes hadakozásokban, úgymint a' hét esztendei háborúban, későbbben, úgymint 1778-ikban a' Törökök ellen valóban, a' Belgiomiban, és a' Frantziák ellen viselt hosszas hadakozásban jelenvölt, 's magát mind hadi talentomai, mind vitéz tettei által megkülönböztette. — Az ő vett sebei, mellyek az ő koros idejét gyakran megszorították, de a' hadi szolgálatban való buzgoságot soha meg nem kissebitették, az ő próbált vitézségének nyilván való tanúbizonyságai vóltak. Ezekre nézve sok kegyelmességgel viseltettek is hozzája uralkodó Fejedelmei. — Néhai b. e. *Mária Terézia* kedves Királynénk, a' Havelbergi tsatában mutatott vitézségeért, őtet 1779-ik esztendőben a' M. Terézia vitézi Rendjének kis keresztes vitezévé tenni, néhai b. e. József Császár és Király 1789-ik esztendőben őtet Generál-Majorságra emelni, 's egyszersmind egy szép Magyar gyalog Regementnek tulajdonossává tenni méltóztattak. — A' Frantziák ellen való 2-ik háborúban, Feldmarsal Lajtinánti rangal, az 1793-ik esztendőben Meervinden mellett esett verekedésben mutatott ritka vitézségeért, mostan uralkodó Fels. Urunk őtet a' M. Terézia vitézi Rendjének Commendátorává, a' következett esztendőben, a' Charleroi erősségnek kettzeri ostrom alól való felszabadításáért, azon vitézi Rendnek nagy keresztes tagjává, 's egyszersmind Fegyver Tármenterré tenni méltóztatott. — Azon Fr. háborúnak folyásában többire mindenkor különös corpusoknak vezérlése vólt reá bizattatva, és noha 1796-ik esztendőben a' Cs. Kir. fő hadi Tanátsnak első Tagjává tétetett legyen is, még is mindazáltal az Olasz Országi

Armádiának vezérlését önként magára vállalta, 's azt egész okossággal de változó szerentsével folytatván, Eő Cs. Kir. Felsője különös kegyelmességéből, 's hozzája való bizodalmból, 1797-ik esztendőben, őtet Magyar Ország Commandirozó Generalissává ki nevezni; a' most uralkodó Fels. Császárné Magyar Királynévá való koronáztatásakor, belső titkos Tanácsossáva, 's végére, 1808-ik esztendőben, a' Sz. Leopold Rendinek nagy kereszties tagjává tenni méltóztatott. A' Magy. Országi Generál Commandóságot 13 esztendőig viselte, mind Fels. uralkodó Fejedelmének tellyes tettzésére, mind a' Nemes Magyar Hazának tökéletes megelegedésére. — Mindenek előtt, a' kiknek őtet közelebről esmérni 's vele társalkodni szerentséjek vólt, de kiváltképen a' katonaság előtt, kiknek attya, baráttya, és jóltevője vólt, emlékezetben marad ez a' meghólt nagy Magyar hérós és hazafi.

Az ő temetségének alkalmatosságával, Nádorispány Eő Cs. Kir. Fő Hertzegsége az azon szomorú tisztesség tételén jelenvólt Palatinalis Huszár Regementhez következő kegyelmes parantsolatot küldött: Ezen Regement három osztallyának ide szemem előtt való öszvegyüllésének szomorú vólt az oka, de annyiban még is kívánatos, hogy ennek a' kommandirozó Generálisnak utólsó tisztesség tételére gyüllött öszve, a' ki ezt a' regementet mindenkor szerette, és betsülte. A' meghóltak szolgálatban való buzgósága, és álhatatossága serkentse fel az ifjú vitézeket az ő hadi virtusainak követésére, és úgy visellyék magokat, mintha a' meghólt nagy hazafi szüntelen közöttök vólna, annál fogva ma-

nem tserélném. Nagy meglepésemre szolgál, hogy ezen rezidentziába való bé jövedelemkor egy olly ferfiútól veszem által a' hódolást, a' kit tudós írásaiból már esmérek, és a' ki ebben a' szempillantatban az egész nemzet gondolkozása módjának tisztaságát előmbe terjeszti.

Eő Királyi Hertzegsége Novemb. 11-ik napján a' Stockholmi teatromban meg jelenvén, rendkívül való örömmel, kéztapsolásokkal és számtalan *Vivat* kiáltásokkal fogadtatott az oda gyült minden kar- és rendbéli nézőktől.

Előbb már jelentettük, hogy ez a' Királyi Hertzeg a' múlt October 19-ik napján, az Upsali Érsek *Lindblom*, B. *Oxenstirna*, Gróf *Mörner*, *Nordvall Jónas* Kir. Udvari Prédikátor 's több fő Svékusoknak jelenlétekben, a' kik tudniillik arra engedelmet nyertek vala, Helsinbörgben az Evangyélika vallásra által ment. — Ez az egyházi tzeremonia következő módon ment végbe. Az itt nevezett papi és világi Urak a' Hölsingeri Consul házába öszve gyülvén, ezen tzeremoniát egy szép oratioval kezdette el a' nevezett Érsek, mellyben a' többi közt így szóllott: „Jól tudja Kir. Hertzegséged, hogy a' Svétziai Királyok és Koronaörökösök, az Ország fundamentomos törvényei szerént, a' tiszta evangélika tudományt, a' szerént, a' mint az, az 1530-ik esztendőben költ Augspurgi Confessióban van, és a' mint az, az 1593-ik Upsalai Zsinatban bévétetődött, és megmagyaráztatott, vallani kötelesek légyenek. — Arra való nézve méltoztasson Kir. Hertzegséged nékem meg engedni, hogy az én követségemnek summáját, és a' következő kérdéseket Hertzegséged eleibe terjeszthessem: 1) Meg esmé-

rié és béveszie azon aktában lévő hitágazatit? — 2) Meg esmérié Kir. Hertzegséged, hogy az igaz és az Isten beszédével megegyező legyen? — 3) Kiváné Kir. Hertzegséged a' mellett állandóul megmaradni? — 4) Meg fogjaé Kir. Hertzegséged mind azokat a' hit ágazatit és vallásbéli szokásokat, a' mellyek azon megnevezett hitágazatival ellenkeznek, vetni, és nem fogjaé helybe hagyni? Mind ezekre a' kérdésekre állatóképen felelvén Eő Kir. Hertzegsége, a' nevezett Érsek illyenképen folytatta kérdéseit: „Ha, *úgymond*, Kir. Hertzegséged a' mellett állhatatosan és igazan meg maradni kíván, tovább is azt kérdem: Kivánnya e' Kir. Hertzegséged azokat, az egyházi törvényeket, szokásokat, 's rendeléseket, mellyek az Augspurgi vallástételben ugyan fel nem találhatnák, mindazáltal Svétzia Országban, és az ehez tartozó tartományokban bévétetődtek, és meg állapitattak, meg esmérni, bé venni, és megtartani? Ezekre is állatóképen felelt a' Korona Hertzeg. — Továbbá így szóllott az Érsek: Annak bizonyosságára, hogy Kir. Hertzegséged mindezeket megtartani és bétellyesíteni kívánnya, méltoztassék maga vallástételét előttem elmondani, és az ezen feltételből feljegyzett állatását aláírása által meg erössíteni, 's nékem által adni, mellyre illyen módon tette le Eő Kir. Hertzegsége a' maga vallástételeit: „*Hiszek az Atyaistenben, a' menynek és földnek mindenható Teremtőjében s. a. t. A' Jézus Kristusban, annak egy szülött fiában, mi Urunkban s. a. t. Hiszek a' Sz. Lelek Úr Istenben; Hiszem a' Keresztény Anyaszentegyházat s. a. t.*, melly után követke-

radna fel az ő kivansága szerént az ő emlékezte. — Az a' gyorsaság, mellyel ez a' regement itt szép rendel megjelent, nagy tettzésemre van, és ennek a' seregnek jó állapotján igen örvendek. A' regement Commendansának érdemét, a' parantsolatoknak eszközlésekben való pontosságát, és a' Stabalis 's Fő tiszteknek egyetértő gondolkozások módját el nem mellözhetem, mellyenn való megelekedésemet ennél fogva világosan kijelentem.

Pestről December 2-ik napján. Eő Csász. és Kir. Fő Hertzegsége kegyelmes Nádorispányunk, tekintvén Doktor *Tehel Lajos* Urnak a' Természeti Tudományban való különös gyakorlását és esméretét, nem különben a' Nemes Magyar Muzeumban minap felállítatott természeti ritkaságok palotájának elrendelése mellett tett érdemeit, ezen jeles férfiúra ugyan azon gyűjteményre való gondviselést bizni, 's őtet a' Custosi tisztséggel megvigasztalni, és a' szokott Palatinalis Decretumnak kiadatásával megjutalmaztatni kegyelmessen méltóztatott. Mellyre nézve a' múlt hólnapnak 25-ikén tette le a' nevezett új Örző a' Palatinalis és Regnicolaris Tiszteknek jelenlétekben a' szokott hitet. — Ezen tudós hazánkfia, a' ki Nagy Szombati születésű, és valaha a' Csász. és Kir. Bécsi fő Oskolában hires Professor *Guzman* nak Adjunctusa, avagy Segédje vólt, most a' közönséges haszonra nyomtatandó, az Ország Gyűjtemény Házánál lévő Asványok laistromának készítésében fáradozik.

Svézia Ország.

A' 10-dik Novemberi Gothenburgi tudósítás

szerént, az az Anglus fregat, mellyen *III. Gus-
táv Adolf* Ex-Király Angliába ment, oda nem
messze a' Svétziai tenger partok mellett, a' ten-
gerben lévő kösziklánn felakadván négy egész
óráig bajoskodott, mig arról megszabadúlhatott,
és útját tovább folytathatta. — Azok az Upsalai
Professorok, a' kiket azon Svécziai Universitas
a' Korona herczegnek tiszteletére küldött, No-
vember 10-ik napján várattak Stockholmba. En-
nek egyetlen egy 12 esztendős fia *Oskár* Hertzeg,
a' mint hallatik, az Upsalai fő Oskolában fog ta-
nálni, kinek számára az oda való Kir. kastély-
ban a' szobák már készítettnek. — A' korona
Hertzeg, a' megbóldogúlt *Károly August* Své-
tziai korona Hertzeg volt Generál-Adjutánsát
Holst Obristlajtinántot azon rangal szolgálatjába
fel vette. — A' korona Herczeggel együtt Svétzia
Országba ment Frantzia Adjutánsok, úgymint
Obristlajtinánt *Sevret, Villatte, és Gentil St. Al-
phonse* azon Vitézi Rendnek (Ordinis Ensiferorum),
mellyet *Gustáv Vása* Svéciai Király 1522-ik esz-
tendőben fel állított, 1748-ikban *I. Fridrik* Király
meg újított, és 1751-dik esztendőben *Adolf Frid-
rik* Király megerössített, tagjaivá tétettek.

A' korona Hertzeg Stockholmba való béme-
netelekor, azon Kir. Rezidentziának fő Hetytar-
tója, Generál Májor *Skjöldebrand*, a' törvényes
dolgokra ügyelő Polgármester *Wallin*, és *Schwan*
Director szép órátiót mondottak előtte, a' melly-
re adott válaszában, Eő Kir. Hertzega a' vá-
ros helytartójához így szóllott: Skándinavia
földjén, Svétzia Orzágnak közepénn mindent
feltalálok a' mit kívánok. A' Ti hozzám való
szereteteket e'világ minden Királyi székeivel fel

rálist, ártilléria osztály Generál Directorának pedig egy *Lignim* nevezetű batallion Commen dánst tett Marsal *Soult*.

Azok a' Frantzia különbféle hadi seregek, mellyek ekkorig Spanyol Országban különbkülönb tartományokban vóltak felosztva, ezután is abban fognak meghagyattatni, hasznosabnak tartatván a' feltett tznének eléresére, hogy azok a' regementek, mellyek az ellenség ellen eddig együtt viaskodtak, egymástól el ne választásának, és a' mennyire lehetséges, ugyan azon vezérek alatt legyenek, a' kik alatt vóltanak ekkorig, a' kik valamint az alattok való katonaságot, úgy ezek is eddig volt vezéreiket jól esmérik.

Ennek a' Pirenéusi nagy félszigetben lévő Frantzia Armadiának következő fekvése va-
gyon: Az *első* Corpus Marsal *Victor* vezérlése alatt Kadiksz körül táborozik, 's azt szemén tartja — a' *második*, mellyet ennekelőtte a' Dalmátziai Hertzeg Marsal *Soult* vezérlett vala, most Generál *Raynier* kommandója alatt Portugalliába nyomúlt bé, és a' mennyire tudhattyuk, Liszabona és Santarem közt táborozik — a' *harmadik* Generál *Suchet* kórmánya alatt az Ebró folyóviznek két partyán, annak eredetéhez közel, tanyázik — a' *negyediket* Generál *Sebastiani* vezérli, és a' Murciai tartománynak napnyugoti, és Andalusianak napkeleti részét foglalta el — az *ötödik* Marsal *Mortier* vezérlése alatt Estremaduranak déli részében telepedett le, és Portugalliának déli részébe igyekezik benyomúlni — a' *hatodik* Marsal *Neytől* függ, a' Koimbrából Liszbona eleibe nyomúlt Fr. ármadiának

egy részét formálja, és a' Tágas folyóvíz torkához nyomúl — a' *hetediket* Marsal *Makdonald* vezérli, a' Katalóniai tenger partokon vigyáz, jobb szárnya a' Rósasi erősséghez támaszkodik, derekát Barcellona fedezi, bal szárnyát pedig az Ebró folyóvíz eredeténél a' harmadik corpus oltalmazza — a' *nyólezadikat* az Abrantesi Hertzeg Marsal *Junot* vezeti a' nagy ármadia előtt, úgymint, a' ki Liszbonának minden környékét jól esméri — a' *kilentzediket* Generál *Kellermann* igazgattya, és Spanyol Ország észak 's napnyugot közt lévő részében táborozik — a' *tizedik* és utolsó a' Generál *Drouet* vezérlése alatt a' Duro folyóvíz bal partyára telepedett le, és a' Liszbona eleibe nyomúlt ármádiát fedezi hatulról.

Ezeken a' 10 corpusokon kívül, a' *Jósef Napoleon* Király egyenes kormánya alatt egynéhány osztály seregek állitattak ki benn az Országban az insurgens zshiványoknak elvesztegetésekre, a' Frantzia hadi seregek közt való egygyesülésnek fenntartására, és a' jó rend 's tsendesség állandó lábra való helyheztetésére. — A' Frantzia ármadiához adatott szövetséges hadi népek semmi különös corpust nem formálnak, hanem vagy a' mezőben táborozó, vagy benn az Országban őrizeten lévő Fr. hadi nép mellett vannak; a' Hollandiai seregek, hazájoknak Frantzia Országgal való öszve kaptoltatások után másképen organizaltatván, egy Fr. Colonnét formálnak, és a' Marsal *Mortier* corpusához ragasztattak.

A' hadi operatiokra nézve négy fő ármadiára vannak ezek a' különbkülönb Fr. Corpusok osztatva, úgymint: 1) *A' belső, és az észak 's*

zendőképen felelt Eő Kir. Hertzegsége a' nevezett Érsek beszédjére:

„*Érsek Uram!* Első ifjuságomtól fogva a' Reformata vallásra tanitattam. De minekutánna az utolsó 20 esztendőök alatt történt dolgok után a' Frantzia hadi seregek Német Országba vitettek vólna; alkalmatosságom vólt a' protestans predikátorokat közelebb esmérni, és a' velek való beszélgetéseim által meg győztettem arról, hogy az Isten igaz beszédje, hogy a' Kristus tudománya abban az Augspurgi vallástételben légyen, mellyet a' Német Országi Protestáns Fejedelmek és Rendek V. Károly Császárnak bényújtottak. Minden vizsgálódások, mellyeket én annakutánna tettem, abban a' gondolatban engemet meg erősítettek, hogy igaz és valóságos légyen ez a' tudomány. Annakokáért valamint tulajdon meggyőződésemből, úgy a' Svéciai nemzettel leendő közelebb való egyességemnek kívánásából jelentem most és igirem Tinéktek, hogy én mától fogva a' tiszta evangélika vallásra állok, a' mint már régen szívemben is azt vallottam. „Ezután által adta Eő Kir. Hertzegsége a' nevezett Érseknek azt a' tulajdon kezével irt aktát, melly a' már elő beszéllett vallástételen kívül következő bizonyágtételt foglalt magában: „Jelentem és erőssitem ennél fogva, hogy én, az evangélika tiszta tudományt megismerem, hiszem, és hogy én azt mindenkor hinni és védelmezni fogom, úgy, a' mint az, az 1530-ik Augspurgi gyűlésben kiadattatott, és az Upsalai Zsinatban, 1593-ik esztendőben bévétetett, és megerősítetett; hogy én semmi vallásbéli tzikkelyeket és szokásokat, mellyek az evangélika tudománnyal

ellenkeznek, helybe nem hagyok, hanem megve-
tek; és hogy én mindenekben, a' mellyek a' külső
isteni tiszteletet tárgyazzák, a' Luterána A. Sz. E.
Háznak törvényeit és szokásait, úgy, a' mint
azok Svétzia Országban bévétettek, magamnak
sinormértékül tartani fogom. — Ennek nagyobb
bizonyságára ezt tulajdon kezem aláírásával, és
szokott petsétemmel meg is erössitem. — *Igy tör-
tént Helsingörben, October 19-ik napján, 1810-ik
esztendőben. — Keresztelő János Julius, Svétzia
Ország Korona örökösse.*

Spanyol Ország.

A' Dalmátziai Hertzeg Marsal *Soult* a' Fran-
tzia Armadiánál lévő artilléria Commendansának,
Generál *Senarmontnak* halaláról tudósítván a' ha-
di dolgokra ügyelő Fr. Ministert így szóllott:
Ezt a' derék Generálist *úgymond*, midőn a' Ka-
diksz előtt való rettendő ostromló készülteknek
megszemlelésében foglalatoskodott volna, egy
ellenséges haubitza melybe ütvén őtet megölte.
Ez a' bombi az artilléria orosztály Generál Di-
rectorát *Degennes* Oberstert, és *Pinoudelle* Ka-
pitányt is, a' kik mind ketten derék, és mago-
kat mások felett meg különböztető hadi tisztek
vóltak, életektől megfosztotta. — *Senarmont* Ge-
nerálnak balzsamommal megkent szive Frantzia
Országba küldetvén a' Császár rendelkezésre biza-
tott, a' ki azt mint nagy vitéz testének leg neme-
sebb részét, a' Párisi pantheonba tétetni el nem
múlatja. — Addig, mig a' Császár ezen megholt
derék tisztek helyett másokat ki nevezne, artil-
téria Commendánsnak *Deboville* brigadiros Gene-

napnyugot közt fekvő Spanyol Országi armádiára, a' József Király egyenes kórmánya alatt. Ehez tartoznak minden benn az országban fekvő seregek, és a Generál *Kellermann* vezérlése alatt lévő kilentzedik corpus, melly alá vannak rendeltetve a' Generál *Serras* corpora Leon országban, a' Gen. *Bonnet* corpora Asturiában, és a' Biskajában lévő hadi nép. — 2) A' Portugalliai armádiára az Eszlingi Hertzeg Marsal *Masséna* fő vezérlése alatt, mellyhez a' 6-ik, 2-ik, 8-ik, és 10-ik corpusok vannak adatva. — 3) A' déli armádiára a' Dalmátziai Hertzeg Marsal *Soult* fő kórmánya alatt. Ez az armádia az első, ötödik és negyedik corpusokból áll, az elsővel Generál *Victor* a' Kádiksz városa ostromoltatását viszi, a' két utólsóbb pedig az ostromló armádiának jobb és bal szárnyát fedezik. — 4) A' napkeleti armádiára a' Marsal *Makdonald* fő vezérlése alatt, melly a' hetedik, 's harmadik corpusokból, déli Kataloniának egy részéből, és Valentzia Országának néhány kerületiből áll. — Ezek a' négy armadiák minden jelentéseiket a' Neufchateli és Wagrami Hertzeghez, mint minden Spanyol és Portugallia Országokban lévő Frantzia hadi seregeknek Generalissimusához szokták küldeni.

Portugallia.

A' 23-ik Novemberi Fr. Monitörben következő hadi tudósítások foglaltatnak: „Brigaditos Generál *Foy*, úgymond, tegnap jött Párisba Portugalliából, a' ki November 4-ik napján indult ki az Eszlingi Hertzeg Marsal *Masséna* fő hadi szállásáról 200 lovas katona fedezése alatt.

Nyugtató híreket hozott a' Portugalliában tábo-
rozó Fr. ármádiáról, melly semmi szükségét nem
szenved, kenyere, húsa, riskasája, bora, kaffé-
ja, nádméze bőven van. A' Tágus vizénn sok
eleséget, ámérikai riskását, colonialis vagy In-
diai terméseket találtak. Mivel minden malmo-
kat öszve rontott az ellenség, kéntelen vólt az
ármádia az elsőbb napokban, kenyér helyett
riskásával és fejer babbal magát táplálni, de Oct.
20-ik napjától fogva annyira helyre állitattak a'
malmok, hogy három annyi lisztje van az ár-
madiának mint a' mennyire szüksége vólt, Vág-
ni való marhaja is elegendő vólt.

Ennek a' Generálisnak hiradása szerént kép-
telenül viselik magokat a' Portugalliában tábo-
rozó Anglusok, a' kik 70 mértföldre mindent
öszve rontottak, 's megégettek, mellyből kive-
heti a' száraz Európa (igy szól a' Monitör) mi-
némü sorsra kellene annak jutni, ha az Anglu-
sok abban ki terjeszkedhetnének. Indiai módon
bánnának Portugalliával, mint bantak vala Ben-
galával. Egyéberánt erős sántzokkal körül vett
táborhelyen feküsznek Liszbona előtt. Almejda
városától fogva 80 mértföldre üzte őket az Esz-
lingi Hertzeg Liszbonáig, és szüntelen nyomok-
ban vólt, semmi sem akadályoztathatta az ő út-
ját. — Ennek a' sebes előrevaló menetelésnek kö-
szönheti, hogy az a' szép völgy, mellyen a' Tá-
gus általfoly épségben maradt, ideje nem lévén
az ellenségnek arra, hogy azt elpusztithassa, és
1 — 5 hólnapra való eleségét öszve ronthassa.

„Továbbá azt beszéli Generál *Foy*, hogy
az Eszlingi Hertzeg a' Zezere folyóvizre hidat

tsináltatott, 's az eleibe két győzhetetlen földvárat hányatott. — Magazinumjai Santarem városában vannak, melly most nagyon erőssítetik. A' háta megitt lévő erősségekbe őriző corpusokat szállított bé, és az ellenségnek semmi fortélyosságától nem félhet. Az Anglus armádiánál sok betegek vannak, sok katonái el szöknek. A' mit az Anglia Országi Zsurnálok, avagy újság levelek a' Frantzia armádiánál uralkodó éhségről beszélnek, azok mind hazug hírek, 's azért költették, hogy a' Londoni lakosok, a' Portugalliában lévő Anglus hadi seregekre nézve meg nyugtattassanak. — A' Lizbona előtt való bé sántzolt táborhelyben nagyon bizakodnak az Anglusok, mellynek védelmezésére mindazáltal 40 — 50 ezer ember kivántatik. — Az Anglus hajó sereg vasmatskákon áll a' Tágusban, mellynél nagy számú szállító hajók vannak. Az egész északi Portugalliának lakosi Lizbonába szorúltak, melly miatt nagy szükség, nagy dragaság, és sok zürzavar van ottan. Brigadiros Generális *Lacroix* barátival együtt a' Tágus partján sétálgatván, egy ágyúgolyobis kétfelé szakasztotta a' testét. Ennek a' nagy reménységű ifjú Generálnak szerentsétlen halálát nagyon fajlálja Marsal *Masséna*, és a' vezérése alatt lévő Fr. Csász. Armádia.“

Ez a' nagy hadivezér, fő hadi szállásáról Alenquerből, November 3-ik napján, azt írja a' Neufchateli Hertzegnek, hogy ő az Angliai armádiát, azon hólnap 13 és 15-ik napjai közt, a' Lizbona előtt való bésántzolt tábor helyében jól megkémléltette, hogy minden nap alkalmatosságot szolgáltat arra, hogy őtet megtámadják, de hogy semmi kedvet nem mutatnak arra s. a. t.

Orosz Birodalom.

Oláh Országból (Móldvából sok Török hadi foglyok vitetnek az Orosz Birodalomba, a' kik közt sok fő tisztek és más tábori hivatalos személyek vannak. Nem régiben Chitomiron által az Ismaili Basa, *Peglivan* és *Remis* Basák keresztül utazván, az oda való lakosoktól egész betsüllettel fogadtattak, és nemcsak gazdagon megvendégeltettek, hanem egyszersmind úti költséggel is felsegítettek. *Peglivan* Basát, a' ki a' maga tisztjeivel együtt ott egynéhány napig mulattott, az oda való Gubernátor ebédre 's bálra hívatta, kinek igen különös dolognak lenni tertzett, hogy valamint a' több hivatalos vendégeknek, úgy néki is az asztal mellett széken kellett ülni és enni; de sokkal különösebnek, hogy a' bálban vólt dámák a' férjfiakkal együtt nyájaskodtak, mulattak, és tántzoltak (Török Országban semmi közönséges helyen nem szabad a' Török aszszonyoknak meg jelenni, annyival kevésbé férjeiken kívül, idegen férfiakkal társalkodni). Végre a' dohányozásra engedelmet kérvén, egész virattig mulatta magát nagy megeleégéssel, 's akkor a' jelenvólt társaságtól köszönettel és szives kifejezésekkel bútsút vett. Ott létele alatt a' főbb rangú hivatalos személyeket, a' közönséges teátrumot, és a' tántzó bált is meglátogatta, a' hol nagy megeleégéssel nézte a' jádzó személyeket. — Az Oroszoknak emberségeket, és velek való társalkodásokat nagyon ditsirték a' Törökök, és onnan tovább vitetvén szives érzenysegék közt váltanak el tölök.